

ORDIN ADMINISTRATIE PUBLICA 4433/2014	<i>Vigoare</i>
Emitent: Ministerul Educatiei si Cercetarii	M.O. 683/2014
Domenii: Invatamint	
Ordin privind aprobarea Metodologiei de organizare si desfasurare a examenului de certificare a calificarii absolventilor invatamantului liceal, filiera vocationala.	

M.Of.Nr.683 din 18 septembrie 2014

**ORDIN Nr. 4.433
privind aprobarea Metodologiei de organizare si desfasurare
a examenului de certificare a calificarii absolventilor
invatamantului liceal, filiera vocationala**

In conformitate cu prevederile [art. 77](#) alin. (6) din Legea educatiei nationale [nr. 1/2011](#), cu modificarile si completarile ulterioare, si ale Hotararii Guvernului [nr. 918/2013](#) privind aprobarea Cadrului national al calificarilor, in temeiul prevederilor [art. 5](#) din Hotararea Guvernului [nr. 185/2013](#) privind organizarea si functionarea Ministerului Educatiei Nationale, cu modificarile si completarile ulterioare,

ministrul educatiei nationale emite prezentul ordin.

Art. 1. - Se aproba Metodologia de organizare si desfasurare a examenului de certificare a calificarii absolventilor invatamantului liceal, filiera vocationala, prezentata in anexa care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 2. - (1) Metodologia prevazuta la art. 1 se aplica incepand cu anul scolar 2014-2015.

(2) La data intrarii in vigoare a prezentului ordin, orice prevedere contrara se abroga.

Art. 3. - Prezentul ordin se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Art. 4. - Directia generala educatie si invatare pe tot parcursul vietii, Directia generala invatamant in limbile minoritatilor, Centrul National de Dezvoltare a Invatamantului Profesional si Tehnic, Centrul National de Evaluare si Examinare, inspectoratele scolare judetene si al municipiului Bucuresti, conducerile unitatilor de invatamant duc la indeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministrul educatiei nationale,
Remus Pricopie

Bucuresti, 29 august 2014.
Nr. 4.433.

METODOLOGIE
de organizare si desfasurare a examenului de certificare a calificarii
absolventilor invatamantului liceal, filiera vocationala

Capitolul I
Dispozitii generale

Art. 1. - Prezenta metodologie cuprinde normele de organizare si desfasurare a examenului de certificare a calificarii absolventilor invatamantului liceal, filiera vocationala, denumit in continuare examen de certificare, pentru profilurile: artistic, pedagogic, teologic si sportiv.

Art. 2. - Absolvirea invatamantului liceal, filiera vocationala, are doua componente:

a) examenul de bacalaureat, a carui promovare da dreptul la obtinerea diplomei de bacalaureat;

b) examenul de certificare a calificarii, a carui promovare da dreptul la obtinerea certificatului de calificare, nivelul 4, insotit de suplimentul descriptiv al certificatului, in format Europass.

Art. 3. - (1) Candidatii proveniti din invatamantul liceal, filiera vocationala, pot sustine examenul de certificare, fara taxa, de cel mult doua ori. Prezentarile ulterioare la acest examen sunt conditionate de achitarea unei taxe.

(2) Taxa de examen mentionata la alin. (1) se stabileste de Ministerul Educatiei Nationale.

(3) Candidatii proveniti din invatamantul liceal, filiera vocationala, din unitatile de invatamant liceal autorizate sa functioneze provizoriu, sustin examenul pentru certificarea competentelor profesionale la unitatile de invatamant acreditate, stabilite de inspectoratele scolare judetene/inspectoratul scolar al municipiului Bucuresti. Unitatile de invatamant acreditate la care acesti candidati sustin examenul de certificare se stabilesc cu cel putin 60 de zile inainte de sustinerea examenului.

Art. 4. - (1) In urma promovarii examenului de certificare, absolventului i se elibereaza certificatul de calificare, in conditiile prevazute de reglementarile legale in vigoare.

(2) Certificatul de calificare este un act prin care se confirma pregatirea profesionala dobandita de absolventi pe intreaga durata a studiilor liceale.

Art. 5. - In conformitate cu prevederile legale in vigoare, eliberarea certificatului de calificare nu este conditionata de promovarea examenului de bacalaureat.

Capitolul II
Coordonarea metodologica a examenului de certificare

Art. 6. - (1) Organizarea si desfasurarea examenului de certificare in invatamantul liceal, filiera vocationala, sunt coordonate, la nivel national, de Comisia Nationala de Evaluare si Certificare, care se constituie in fiecare an scolar si functioneaza in cadrul Ministerului Educatiei Nationale.

(2) Comisia Nationala de Evaluare si Certificare coordoneaza si organizarea si desfasurarea celorlalte examene de certificare a absolventilor din invatamantul preuniversitar.

(3) Comisia Nationala de Evaluare si Certificare, denumita in continuare CNEC, are urmatoarea componenta:

a) presedinte: secretarul/subsecretarul de stat pentru invatamant preuniversitar;

b) vicepresedinti: directorul general al Directiei generale educatie si invatare pe tot parcursul vietii, directorul general al Directiei generale invatamant in limbile minoritatilor, directorul Centrului National de Dezvoltare a Invatamantului Profesional si Tehnic - CNDIPT;

c) secretar: un inspector general de specialitate din cadrul Directiei generale educatie si invatare pe tot parcursul vietii;

d) 7-9 membri: directori, sefi de serviciu, consilieri, inspectori generali din cadrul Directiei generale educatie si invatare pe tot parcursul vietii si din cadrul Directiei generale invatamant in limbile minoritatilor din Ministerul Educatiei Nationale, parteneri sociali din Comisia de dialog social a Ministerului Educatiei Nationale, inspectori de specialitate din cadrul Centrului National de Dezvoltare a Invatamantului Profesional si Tehnic.

(4) Componenta nominala a CNEC se aproba anual, prin ordin al ministrului educatiei nationale.

(5) CNEC are urmatoarele atributii:

a) centralizeaza datele cu privire la componenta nominala a comisiilor judetene/a municipiului Bucuresti de evaluare si certificare;

b) instruieste presedintele comisiilor judetene/a municipiului Bucuresti de evaluare si certificare;

c) controleaza si indruma actiunile privind organizarea si desfasurarea examenului de certificare;

d) controleaza modul in care isi desfasoara activitatea comisiile judetene/a municipiului Bucuresti de evaluare si certificare;

e) analizeaza modul de desfasurare a examenelor de certificare, precum si rezultatele acestora, pe baza rapoartelor intocmite de comisiile judetene/a municipiului Bucuresti de evaluare si certificare, din cadrul inspectoratelor scolare judetene, respectiv al municipiului Bucuresti;

f) intocmeste si prezinta ministrului educatiei nationale raportul national al examenului de certificare;

g) propune ministrului educatiei nationale eventuale modificari in modul de organizare si desfasurare a examenului de certificare;

h) dispune in orice alte situatii nereglementate de prezenta metodologie.

(6) CNEC poate delega, pe perioada pe care o stabileste aceasta, reprezentanti pe langa comisiile judetene/a municipiului Bucuresti de evaluare si certificare. Reprezentantul CNEC are urmatoarele atributii:

a) controleaza modul in care isi desfasoara activitatea comisiile judetene/a municipiului Bucuresti de evaluare si certificare, precum si comisiile de examinare din centrele de examen, verificand respectarea dispozitiilor prezentei metodologii;

b) consiliaza comisiile judetene/a municipiului Bucuresti de evaluare si certificare si comisiile de examinare in privinta organizarii si desfasurarii examenului de certificare;

c) propune comisiilor judetene/a municipiului Bucuresti de evaluare si certificare schimbari in componenta comisiilor de examinare si a supraveghetorilor, atunci cand constata abateri de la aplicarea prezentei metodologii, si informeaza CNEC cu privire la acestea;

d) informeaza comisiile judetene/a municipiului Bucuresti de evaluare si certificare sau CNEC, in cazul in care constata disfunctii in organizarea examenului de certificare, in vederea sanctionarii persoanelor vinovate, in conformitate cu dispozitiile legale in vigoare;

e) intocmeste un raport cu privire la modul de desfasurare a examenului, pe care il transmite CNEC.

Art. 7. - (1) La nivelul inspectoratelor scolare judetene/inspectoratului scolar al municipiului Bucuresti se constituie Comisia judeteana/a municipiului Bucuresti de evaluare si certificare, denumita in continuare CJEC/CMBEC, care coordoneaza organizarea examenului pentru certificarea competentelor profesionale in invatamantul liceal, filiera vocationala.

(2) CJEC/CMBEC are urmatoarea componenta:

a) presedinte - inspector scolar general/inspector scolar general adjunct;

- b) vicepresedinte - inspector scolar de specialitate;
- c) 2 secretari: cadre didactice de specialitate/metodisti;
- d) 3-5 membri: inspectori scolari de specialitate.

(3) In judetele in care exista candidati care sustin probe in limbile minoritatilor nationale, cel putin unul dintre membrii CJEC/CMBEC trebuie sa fie cadru didactic de specialitate apartinand minoritatilor nationale.

(4) Componenta nominala a CJEC/CMBEC se aproba, anual, prin decizie a inspectorului scolar general, se transmite Directiei generale educatie si invatare pe tot parcursul vietii din Ministerul Educatiei Nationale si este valabila pentru sesiunile examenului de certificare ale anului scolar in curs.

(5) CJEC/CMBEC are urmatoarele atributii:

a) transmite Directiei generale educatie si invatare pe tot parcursul vietii din Ministerul Educatiei Nationale, spre informare, componenta nominala a CJEC/CMBEC;

b) organizeaza, coordoneaza si raspunde de desfasurarea examenului de certificare la nivelul judetului, respectiv al municipiului Bucuresti, si sesizeaza imediat CNEC orice situatie care presupune luarea unei decizii de catre aceasta;

c) stabileste centrele de examen si ia masuri pentru dotarea acestora cu logistica necesara bunei desfasurari a examenului: copiatoare, calculatoare pentru elaborarea listelor cu rezultate si a altor documente necesare comisiei, televizor sau radio, telefon, fax etc.;

d) desemneaza reprezentanti ai CJEC/CMBEC care pot controla desfasurarea examenului de certificare in centrele de examen;

e) solicita Autoritatii de Sanatate Publica din judet/municipiul Bucuresti desemnarea personalului medical necesar in fiecare centru de examen;

f) decide, in situatii deosebite sau la propunerea reprezentantului CNEC, schimbarea componentei comisiilor de examinare, precum si a profesorilor supraveghetori;

g) realizeaza instruirea presedintilor comisiilor de examinare cu 48 de ore inaintea primei probe a examenului de certificare;

h) controleaza modul de organizare si desfasurare a examenului de certificare in centrele de examen;

i) sesizeaza imediat CNEC cu privire la orice situatie deosebita a carei rezolvare nu este prevazuta in prezenta metodologie;

j) decide, in functie de conditiile meteorologice, schimbarea orarului probei practice, pentru a asigura desfasurarea ei in conditii optime si protejarea sanatatii candidatilor; aceasta schimbare poate insemna inclusiv prelungirea cu o zi a probei practice, fara a afecta graficul de desfasurare a celorlalte probe de examen;

k) primeste de la comisiile de examinare din centrele de examen rapoarte detaliate privind organizarea si desfasurarea examenului de certificare;

l) analizeaza, pe baza rapoartelor transmise de comisiile de examinare, modul de organizare si desfasurare a examenului de certificare, intocmeste si transmite Directiei generale educatie si invatare pe tot parcursul vietii din Ministerul Educatiei Nationale, in termen de 15 zile de la afisarea rezultatelor, raportul cu privire la rezultatele examenului de certificare, in conformitate cu anexa A, care face parte integranta din prezenta metodologie.

Art. 8. - (1) La nivelul unitatii de invatamant, desemnata centru de examen de CJEC/CMBEC, coordonarea examenului de certificare revine comisiei de examinare din unitatea de invatamant respectiva.

(2) Constituirea comisiei de examinare din unitatea de invatamant se face prin decizie a inspectorului scolar general, la propunerea consiliului de administratie al scolii, cu avizul inspectorului de specialitate.

(3) In cazul examenului de certificare pentru invatamantul teologic, decizia de constituire se emite dupa obtinerea avizului din partea cultului respectiv.

Art. 9. - (1) Comisia de examinare din unitatea de invatamant este alcatuita din:

a) presedinte - directorul sau directorul adjunct al unitatii de invatamant (de regula cel care este profesor de specialitate), fara drept de notare;

b) secretar - responsabilul catedrei de specialitate din unitatea de invatamant respectiva, fara drept de notare;

c) membri - profesori examinatori de specialitate din unitatea/unitatile de invatamant din care provin candidatii, care evalueaza in echipe de cate doi, numarul lor variind in functie de numarul candidatilor.

(2) In cazul liceelor teologice, din comisie poate face parte un reprezentant al cultului, in calitate de observator, fara drept de notare.

(3) In cazul liceelor de arta, la profilul muzica, in comisia pentru canto clasic si pentru muzica traditionala romaneasca va fi cooptat in calitate de membru, cu drept de notare, un profesor de teorie - solfegiu - dicteu.

Art. 10. - (1) Comisia de examinare din unitatea de invatamant centru de examen are urmatoarele atributii:

a) intocmeste graficul de actiuni privind organizarea si desfasurarea examenului de certificare si il afiseaza cu cel putin doua saptamani inainte de inceperea acestuia;

b) pregateste documentatia tehnica, salile, aparatele, instrumentele, dispozitivele, materialele necesare si asigura conditiile normale de desfasurare a probelor de examen;

c) asigura asistenta medicala de specialitate pe perioada desfasurarii probei practice, acolo unde specialitatea examinata o impune;

d) stabileste criteriile de evaluare pentru probele examenului de certificare, in conformitate cu competentele specifice specializarii;

e) stabileste subiectele pentru proba practica;

f) stabileste durata probei practice;

g) organizeaza si efectueaza examinarea si notarea candidatilor;

h) afiseaza rezultatele examenului de certificare;

i) intocmeste si pastreaza, pe toata durata desfasurarii examenului, dosarul comisiei de examinare;

j) inaintea CJEC/CMBEC un raport cu privire la modul de organizare si desfasurare a examenului de certificare, care sa contina propuneri cu privire la optimizarea desfasurarii acestuia.

(2) Inspectorul de specialitate va consemna atributiile fiecarui membru al comisiei de examen in fise individuale, intocmite in conformitate cu anexa B, care face parte integranta din prezenta metodologie. Fisele individuale vor fi semnate de persoanele nominalizate in comisie si vor fi pastrate la dosarul acesteia.

Art. 11. - (1) Fiecare comisie de examinare va pastra in dosarul comisiei, pe toata durata desfasurarii examenului, toate documentele de referinta.

(2) La incheierea examenului de certificare, dosarul comisiei de examinare va fi predat de presedinte, sub semnatura, secretarului unitatii de invatamant desemnate centru de examen, pentru arhivare.

(3) Unitatea de invatamant centru de examen are obligatia de a pastra dosarul comisiei de examinare timp de 3 ani.

Art. 12. - (1) La nivelul unitatii de invatamant se pot constitui mai multe subcomisii de examen in functie de specializarile existente.

(2) Un profesor examinator poate avea calitatea de membru cu drept de notare intr-o singura comisie de examinare.

Art. 13. - Nu pot avea calitatea de membru cu drept de notare intr-o comisie de examinare cadrele didactice care au, printre candidati, sot/sotie, copil sau alte rude de pana la gradul al IV-lea. Toti membrii comisiilor de examinare au obligatia de a da declaratii scrise in acest sens. Declaratiile se pastreaza alaturi de celelalte documente de examen in dosarul comisiei de examinare.

Art. 14. - La activitatile comisiei de examinare din unitatea de invatamant este obligatorie prezenta tuturor membrilor acesteia.

Art. 15. - La nivelul fiecărei comisii de examinare din unitatea de invatamant se elaboreaza lista candidatilor inscrisi la examenul de certificare, in ordine alfabetica, pe specializari, indiferent de forma de invatamant la care au absolvit ultima clasa si de tipul unitatii de invatamant absolvite.

Inscrierea candidatilor la examenul de certificare

Art. 16. - La examenul de certificare au dreptul sa se inscrie elevii care finalizeaza studiile in anul in care se sustine examenul, precum si absolventi din promotiile anterioare care au promovat ultimul an de liceu, dar nu au promovat sau nu sau prezentat la examenul de certificare in sesiunile anterioare.

Art. 17. - (1) Inscrierea candidatilor proveniti din unitatile de invatamant acreditate la examenul de certificare se face la secretariatul unitatii de invatamant la care elevul este inscris, conform calendarului aprobat pentru organizarea si desfasurarea examenului de certificare.

(2) Inscrierea candidatilor proveniti din unitatile de invatamant autorizate sa functioneze provizoriu se face la unitatile de invatamant nominalizate ca centre de examen de catre CJEC/CMBEC din inspectoratul scolar judetean/al municipiului Bucuresti.

Art. 18. - (1) In vederea inscrierii la examenul de certificare a candidatilor din seria curenta, profesorii diriginti intocmesc, in perioada prevazuta de calendar, tabele care cuprind urmatoarele date: numele si prenumele elevilor, clasa si specializarea in care s-au pregatit, semnaturile elevilor si ale dirigintelui, conform anexei C, care face parte integranta din prezenta metodologie.

(2) Tabelele prevazute la alin. (1) se depun, in perioada prevazuta de calendar, la secretariatul unitatii de invatamant. Pe baza acestora, secretarii/secretarii-sefi ai unitatilor de invatamant intocmesc listele provizorii cu elevii inscrisi pentru sustinerea examenului de certificare, pentru fiecare specializare.

(3) Inscrierea candidatilor care studiaza/si-au finalizat studiile la unitati de invatamant autorizate sa functioneze provizoriu se fac respectand prevederile prezentei metodologii si pe baza urmatoarelor inscrisuri:

a) certificat de nastere - in copie certificata ca fiind conforma cu originalul;

b) certificat de casatorie, daca este cazul - in copie certificata ca fiind conforma cu originalul;

c) foaia matricola, in original, eliberata de unitatea de invatamant privat, precum si o copie a acesteia, certificata ca fiind conforma cu originalul, copie care se pastreaza in arhiva unitatii de invatamant la care se sustine examenul; foaia matricola si copia acesteia se depun de catre unitatea de invatamant autorizata sa functioneze provizoriu, in momentul incheierii situatiei scolare a candidatilor;

d) actul de identitate - in copie certificata ca fiind conforma cu originalul, copie care se pastreaza in arhiva unitatii de invatamant la care se sustine examenul de certificare.

(4) In cazul candidatilor de la liceele/clasele sportive, inscrierea la examenul de certificare este conditionata de prezentarea avizului medical valabil care specifica: „apt pentru sustinerea probei practice sportive din cadrul examenului de certificare”.

(5) Lista provizorie cu elevii inscrisi pentru sustinerea examenului de certificare, certificata prin semnatura directorului si stampila institutiei, se depune la secretariatul unitatii de invatamant stabilite de CJEC/CMBEC drept centru de examen, la care unitatea de invatamant a fost arondata. Pe baza tabelor transmise de toate unitatile de invatamant arondate centrului de examen, secretarul/secretarul-sef din unitatea de invatamant centru de examen intocmeste lista provizorie cu elevii inscrisi pentru sustinerea examenului de certificare pentru fiecare specializare.

(6) Dupa incheierea cursurilor anului scolar, secretarul/secretarul-sef al unitatii de invatamant intocmeste lista candidatilor care trebuie eliminati din lista provizorie intrucat sunt corigenti, repetenti, cu situatia neinchaiata sau exmatriculati si o trimite la centrul de examen la care este arondata unitatea de invatamant. Acesti candidati nu vor participa la examenul de certificare.

Art. 19. - (1) Candidatii care provin din promotiile anterioare anului in care se sustine examenul de certificare se inscriu la secretariatele unitatilor de

invatamant la care si-au finalizat studiile, in conditiile prevazute de art. 18 alin. (3).

(2) In situatia in care candidatii prevazuti la alin. (1) au domiciliul in alta localitate decat aceea in care se afla unitatea de invatamant la care si-au finalizat studiile, acestia se pot inscrie la o unitate de invatamant din localitatea de domiciliu, de acelasi profil cu cea absolvita, cu aprobarea inspectorului scolar general din judetul/municipiul Bucuresti in care se afla domiciliul candidatului.

(3) Daca unitatile de invatamant la care candidatii prevazuti la alin. (1) au absolvit cursurile nu organizeaza examen de certificare in specializarea respectiva, inscrierea acestora se face la o unitate de invatamant centru de examen pentru specializarea respectiva, pe baza aprobarii inspectorului scolar general.

(4) In mod exceptional, in situatia in care, pentru specializarea candidatilor prevazuti la alin. (1), nicio unitate de invatamant din judetul de domiciliu al acestora nu organizeaza examen de certificare, cu aprobarea inspectorului scolar general se poate infiinta pentru acestia o subcomisie speciala in cadrul unei comisii de examinare in profil.

Art. 20. - (1) Directorii unitatilor de invatamant care organizeaza examen de certificare elaboreaza lista specializarilor pentru care se sustine examen si transmit situatia CJEC/CMBEC, pana la data de 1 martie a anului scolar in care se sustine examenul.

(2) Directorii unitatilor de invatamant care au absolventi ai invatamantului liceal, filiera vocationala, iau masuri pentru informarea candidatilor si a parintilor acestora asupra prevederilor prezentei metodologii.

Art. 21. - Inspectorul de specialitate din cadrul inspectoratului scolar judetean/al inspectoratului scolar al municipiului Bucuresti intocmeste o situatie centralizata la nivel judetean care cuprinde lista specializarilor pentru care se organizeaza examen de certificare. Aceasta va fi transmisa, spre informare, Directiei generale educatie si invatare pe tot parcursul vietii din Ministerul Educatiei Nationale, pana la data de 15 martie a anului scolar in care se sustine examenul.

Capitolul IV Structura examenului de certificare

Art. 22. - (1) Examenul de certificare contine doua probe:

- a) sustinerea proiectului/lucrarii de specialitate;
- b) proba practica, relevanta pentru specializarea certificata.

(2) Proba practica poate avea mai multe etape.

(3) Probele examenului de certificare prevazute la alin. (1) se pot desfasura in aceeasi zi.

Art. 23. - (1) La liceele de arta, specializarile arte plastice/arte decorative/arhitectura/arte ambientale/design/conservare-restaurare bunuri culturale, structura probelor de examen este:

- sustinerea proiectului/lucrarii de specialitate;
- proba practica - realizarea unei secvente din proiectul de specialitate.

(2) La liceele de arta, specializarea muzica, structura probelor de examen este:

- a) sectia instrumentala:
 - sustinerea proiectului/lucrarii de specialitate;
 - proba practica - cu etapele:

(i) recital instrumental care cuprinde un studiu si doua lucrari de stil, caracter si forma diferite;

(ii) citirea la prima vedere a unui text muzical de minimum 16 masuri, la nivelul de dificultate al clasei a XII-a;

(iii) argumentarea teoretica a recitalului;

- b) sectia arta vocala interpretativa, canto clasic:

- sustinerea proiectului/lucrării de specialitate;
- proba practica - cu etapele:
 - (i) recital vocal care cuprinde 3 lucrări: arie antica, lied clasic sau romantic si o piesa romaneasca;
 - (ii) citirea la prima vedere a unui solfegiu din programa clasei a XII-a;
 - (iii) argumentarea teoretica a recitalului;
- c) sectia arta vocala interpretativa, canto popular:
 - sustinerea proiectului/lucrării de specialitate;
 - proba practica - cu etapele:
 - (i) recital vocal cuprinzand 3 lucrări: o doina sau o balada si doua melodii populare in ritmuri diferite din zona de provenienta a candidatului;
 - (ii) citirea la prima vedere a unui solfegiu din programa clasei a XII-a;
 - (iii) argumentarea teoretica a recitalului;
- d) sectia teoretica:
 - sustinerea proiectului/lucrării de specialitate;
 - proba practica - cu etapele:
 - (i) auz muzical (un interval simplu consonant si disonant, un interval compus, inclusiv cvintadecima, un trison in pozitie stransa, un trison in pozitie larga);
 - (ii) dicteu melodic si armonic de 16 si, respectiv, 8 masuri, conform programei clasei a XII-a;
 - (iii) solfegiu la prima vedere de 12 masuri de 3 sau 4 timpi, in cheile sol si fa, in tonalitati cu maximum 3 alteratii constitutive, cu salturi de maximum decima mare, cu maximum 4 durate pe timp, cu elemente de conflict metroritmic: sincope, contratimpi, anacruze, cu inflexiuni modulatorii si modulatii pasagere la tonalitati apropiate - o cvinta ascendenta, respectiv descendenta, la relativa, la omonima; se va analiza solfegiul in plan teoretic.

(3) La liceele de arta, specializarea coregrafie, structura probelor de examen este:

- sustinerea proiectului/lucrării de specialitate;
- proba practica - cu etapele:
 - (i) dans clasic - studiu la sala;
 - (ii) repertoriu - spectacol;
 - (iii) prezentarea si sustinerea teoretica a repertoriului de catre candidat pentru propriul rol. Pentru repertoriul-spectacol, candidatul se prezinta solo, in duet sau ansamblu, cu lucrări in stil clasic, modern, de caracter sau romanesc.

(4) La liceele de arta, specializarea Arta actorului, structura probelor de examen este:

- sustinerea proiectului/lucrării de specialitate;
- proba practica - moment individual sustinut din propriul repertoriu (monolog/povestire/poezii - relevante pentru tema lucrării de specialitate) maximum 15 minute sau scena/fragment dintr-un spectacol, din dramaturgia romaneasca sau universala (relevanta pentru tema lucrării de specialitate), maximum 30 de minute.

(5) La seminariile teologice, specializarea pastorală, structura probelor de examen este:

- sustinerea proiectului/lucrării de specialitate din dogmatica si din studiul biblic al Vechiului si Noului Testament;
- proba practica din tipic si muzica bisericeasca, predica si cateheza.

(6) La seminariile teologice, specializarea patrimoniu cultural, structura probelor de examen este:

- sustinerea proiectului/lucrării de specialitate din dogmatica si din studiul biblic al Vechiului si Noului Testament;
- executarea unei lucrări practice in specialitate.

(7) La liceele pedagogice, specializarea invatator-educatoare, structura probelor de examen este:

- prezentarea si sustinerea strategiei didactice a lectiei demonstrative - proiecte de activitate didactica, resurse didactice;
- proba practica - activitate didactica - sustinerea a doua lectii demonstrative - una in invatamantul prescolar si cealalta in invatamantul primar,

in conformitate cu programa de practica pedagogica specifica specializarii si cu planurile de invatamant pentru cele doua niveluri.

(8) La liceele pedagogice, specializarea educator-puericultor, structura probelor de examen este:

- prezentarea si sustinerea strategiei didactice a lectiei demonstrative - proiecte de activitate didactica, resurse didactice;
- proba practica - activitate didactica - sustinerea unei lectii demonstrative in invatamantul anteprescolar, conform programei de practica pedagogica specifica specializarii si curriculumului pentru educatie timpurie.

(9) La liceele pedagogice, specializarea instructor de educatie extrascolara, structura probelor de examen este:

- sustinerea proiectului/lucrarii de specialitate;
- proba practica - prezentarea complexa (proiectare, organizare, desfasurare) a unei activitati educative de timp liber, pe o tema la alegere.

(10) La liceele pedagogice, specializarea mediator scolar, structura probelor de examen este:

- sustinerea proiectului/lucrarii de specialitate;
- proba practica - prezentarea complexa (identificare, abordare, demers, solutionare) a unui caz supus medierii.

(11) La liceele pedagogice, specializarea bibliotecar-documentarist, structura probelor de examen este:

- sustinerea proiectului/lucrarii de specialitate;
- proba practica - prezentarea complexa (organizare si desfasurare) a unei activitati de biblioteca - inventariere, clasificare, indrumare metodicostiiintifica.

(12) La liceele pedagogice, specializarea pedagog scolar, structura probelor de examen este:

- sustinerea proiectului/lucrarii de specialitate;
- proba practica - prezentarea complexa (proiectare, organizare, desfasurare) a unei activitati educative, pe o tema la alegere.

(13) La liceele/clasele cu program sportiv, structura probelor de examen este:

- sustinerea proiectului/lucrarii de specialitate din pregatirea sportiva teoretica;
- proba practica de specialitate, care consta in demonstrarea unui numar de elemente tehnico-tactice din disciplina sportiva studiata, executata separat sau in conditii de joc, set, runda.

Art. 24. - Proiectul/lucrarea de specialitate reflecta cunostintele si competentele generale si specifice dobandite de catre elev, atat din punct de vedere teoretic, cat si practic, si isi propune sa verifice capacitatea candidatului de:

- a) a sistematiza si a sintetiza cunostintele generale in domeniu si pe cele de specialitate corespunzatoare specializarii absolvite;
- b) a utiliza deprinderile si competentele formate in rezolvarea problemelor teoretice si practice, specifice specializarii absolvite;
- c) a mobiliza competentele specifice dobandite prin studierea disciplinelor din aria curriculara de specialitate in vederea rezolvarii unor cazuri/situatii problematice impuse de tema lucrarii, dupa caz;
- d) a utiliza, dupa caz, tehnologiile informatice moderne in aplicatii specifice domeniului in care s-a specializat.

Art. 25. - (1) Temele proiectelor/lucrarilor de specialitate si criteriile de evaluare sunt stabilite la nivelul unitatii de invatamant de comisia metodic de specialitate, care, acolo unde este necesar, poate consulta reprezentanti ai partenerilor sociali interesati.

(2) Temele proiectelor/lucrarilor de specialitate trebuie sa se incadreze in mod obligatoriu in domeniul profilului respectiv si sa fie adecvate programelor scolare studiate de elevi la disciplinele din ariile curriculare specifice specializarii.

(3) Tematica probelor examenului de certificare se afiseaza la avizierul unitatii de invatamant pana la data de 1 noiembrie a anului scolar in care se sustine examenul.

(4) Candidatii pot opta si pentru teme care nu se regasesc in lista, daca au acordul profesorului coordonator al proiectului/lucrarii de specialitate si al responsabilului catedrei de specialitate. Optiunea se face in scris, pana la data de 10 noiembrie a anului scolar in care se sustine examenul.

(5) Consiliul de administratie al unitatii de invatamant aproba, pana la data de 15 noiembrie a anului scolar in care se sustine examenul, repartizarea temelor/lucrarilor proiectelor de specialitate.

Art. 26. - Comisia metodică de specialitate din unitatea de invatamant organizatoare are responsabilitatea de a comunica elevilor, in termenul stabilit prin art. 25 alin. (3), criteriile de evaluare a proiectelor/lucrarilor de specialitate, tinand cont de:

a) compozitie: pertinenta continutului stiintific; rigurozitatea demersului; originalitate si inovare in abordare;

b) structura: incadrarea in programa/domeniu stiintific, compozitie echilibrata;

c) prezentare/promovare: elaborarea/sustinerea lucrarii; competente, abilitati sociale.

Art. 27. - Profesorul coordonator al proiectului/lucrarii de specialitate, cadru didactic care a predat disciplinele de specialitate sau a coordonat pregatirea practica, are urmatoarele obligatii:

a) face cunoscute temele propuse pentru proiectele/lucrarile de specialitate tuturor elevilor din anii terminali;

b) revizuieste si actualizeaza, in fiecare an, tematica proiectelor/lucrarilor de specialitate;

c) ofera consultanta si sprijin elevilor in alegerea temelor pentru proiectele/lucrarile de specialitate;

d) recomanda bibliografia minimala si structura proiectului/lucrarii de specialitate;

e) definitiveaza, impreuna cu elevii, planul si etapele de elaborare a proiectului/lucrarii de specialitate inainte de inceperea semestrului al II-lea al ultimului an de studiu;

f) ofera consultatii, indruma si urmareste modul de elaborare a proiectului/lucrarii de specialitate, insistand asupra originalitatii;

g) verifica proiectul/lucrarea de specialitate si intocmeste un referat de evaluare, propunand comisiei de examinare un calificativ: admis sau respins;

h) se asigura ca elevii cu diverse tipuri de deficiente/cerinte educative speciale primesc sprijin pentru realizarea si sustinerea proiectului de specialitate, potrivit nevoilor lor.

Art. 28. - La solicitarea scrisa a profesorului coordonator, conducerea unitatii de invatamant poate aproba organizarea de consultatii si de catre alte cadre didactice sau specialisti in domeniu, pentru a le facilita elevilor accesul la informatiile de care au nevoie pentru elaborarea proiectului/lucrarii de specialitate.

Art. 29. - Proiectul/Lucrarea de specialitate se elaboreaza de catre fiecare candidat in parte, in conformitate cu tematica repartizata si aprobata conform prevederilor din prezenta metodologie, in baza cunostintelor si deprinderilor dobandite in contexte formale si informale, disciplinar sau interdisciplinar.

Art. 30. - (1) Proiectul/Lucrarea de specialitate are urmatoarea structura:

a) cuprins;

b) argument: 1-2 pagini, in care sunt sintetizate atat aspectele teoretice, cat si cele practice, din perspectiva importantei si a utilitatii lor pentru specializarea respectiva;

c) compozitie;

d) anexe - bibliografie, note, referinte critice, glosar etc.

(2) Pentru tehnoredactarea textului proiectului/lucrarii de specialitate candidatii trebuie sa demonstreze minime competente TIC.

(3) Prelucrarea datelor experimentale se face obligatoriu cu ajutorul instrumentelor informatice, in vederea valorificarii capacitatilor dezvoltate prin disciplinele „informatica/tehnologii asistate de calculator/tehnologia informatiei” in specialitatea absolvita.

(4) Proiectul/Lucrarea de specialitate va avea între 10 și 30 de pagini, fără anexe.

(5) Proiectul/Lucrarea de specialitate, însoțit/însoțită de referatul de evaluare elaborat de profesorul îndrumător, se depune la secretariatul unității de învățământ, unde este înregistrat

(6) După susținere, proiectul și referatul de evaluare se păstrează în arhiva unității de învățământ timp de 3 ani.

Art. 31. - (1) La specializările arte plastice/arte decorative/arte ambientale/arhitectura/design, precum și la specializarea conservare-restaurare bunuri culturale, proiectele/lucrările de specialitate au două componente: un proiect practic, realizat de candidat sub îndrumarea profesorului coordonator, și o lucrare de specialitate, având structura precizată la art. 30, care însoțește și susține teoretic proiectul practic.

(2) Tematica, pentru fiecare specializare menționată la alin. (1), se stabilește astfel încât să faciliteze, în principal, evaluarea competențelor dobândite de către candidați la disciplina atelier de specialitate.

Capitolul V

Organizarea și desfășurarea examenului de certificare

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Art. 32. - Salile, cabinetele, atelierelor etc. în care se susține examenul de certificare sunt adaptate acestor activități, prin:

- a) dotarea corespunzătoare;
- b) eliminarea oricărui materiale didactice care ar putea influența candidații în susținerea probelor;
- c) afișarea pe ușa fiecărei săli a listei nominale a candidaților repartizați în sala respectivă și a prevederilor referitoare la eliminarea din examen a candidaților, în situația constatării fraudei sau tentativei de fraudă.

Art. 33. - (1) Fiecare unitate de învățământ nominalizată ca centru de examen își va elabora propriul calendar de desfășurare a examenului de certificare, examen care va fi planificat în perioada 1 martie-31 mai, care va fi comunicat unităților de învățământ arondate.

(2) Modul de organizare și desfășurare a probelor din cadrul examenului de certificare este stabilit de fiecare comisie de examinare în parte, în funcție de specializare și de condițiile concrete din unitatea de învățământ, și este comunicat candidaților prin afișare, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1).

Secțiunea a 2-a

Susținerea proiectului/lucrării de specialitate

Art. 34. - Profesorii coordonatori ai proiectelor/lucrărilor de specialitate depun la secretariatul unității de învățământ referatele de evaluare a proiectului/lucrării de specialitate elaborat/a de candidați, însoțite de un tabel din care să rezulte calificativul pentru fiecare candidat: admis/respins, conform anexei D, care face parte integrantă din prezenta metodologie. Documentele menționate, împreună cu proiectele/lucrările de specialitate, vor fi transmise de către director, cu adresa de înaintare, însoțite de proces-verbal de predare-primire, la secretariatul unității de învățământ nominalizate ca centru de examen, la care școala este arondată.

Art. 35. - În fața comisiei de examinare din unitatea de învățământ se susțin numai proiectele/lucrările de specialitate care au obținut calificativul admis,

confirmat prin referatul de evaluare elaborat de profesorul coordonator al proiectului/lucrării de specialitate.

Art. 36. - Candidatii intra in sala de examen in ordinea afisata, respectandu-se ora prevazuta. Presedintele, vicepresedintele si membrii comisiei/subcomisiei de examinare verifica identitatea fiecarui candidat. Candidatul primeste proiectul/lucrarea de specialitate, cu referatul de evaluare al coordonatorului si, dupa caz, hartie stampilata pentru ciorna.

Art. 37. - (1) Prezentarea proiectului/lucrării de specialitate se face in fata comisiei de examinare, care stabileste nota finala a acestei probe.

(2) Membrii comisiei/subcomisiei de examinare pot adresa candidatului intrebari asupra continutului, rezultatelor obtinute etc., fara a depasi un timp maxim de 20 minute pentru fiecare candidat, pentru prezentare si raspuns la intrebari.

(3) Evaluarea sustinerii proiectului/lucrării de specialitate va tine cont de urmatoarele criterii:

a) criteriile care vizeaza calitatea proiectului/lucrării de specialitate: elaborarea, calitatea redactarii si structurarea proiectului/lucrării, calitatea materialului documentar utilizat;

b) criteriile care vizeaza calitatea prezentarii proiectului/lucrării de specialitate de catre candidat: raportarea candidatului la tema proiectului/lucrării de specialitate, elaborarea si comunicarea, calitatea rezultatelor si, dupa caz, creativitatea.

Art. 38. - (1) Fiecare dintre cei 2 profesori examinatori care evalueaza un proiect/o lucrare de specialitate, membri cu drept de notare ai comisiei/subcomisiei de examinare, noteaza candidatii cu note intregi de la 10 la 1.

(2) Diferenta dintre notele acordate de membrii comisiei nu trebuie sa fie mai mare de un punct. In situatiile in care diferenta de notare este mai mare de un punct, presedintele comisiei solicita reevaluarea probei. Nota acordata in urma reevaluării ramane definitiva si se trece in catalogul de examen.

(3) Nota finala la sustinerea proiectului/lucrării de specialitate se stabileste ca medie aritmetica a notelor acordate de cei 2 profesori examinatori, membri cu drept de notare ai comisiei/subcomisiei de examinare, calculata cu doua zecimale, fara rotunjire. Nota finala se trece in catalogul de examen.

(4) Nu se admit contestatii privitoare la nota obtinuta la sustinerea proiectului/lucrării de specialitate.

(5) Nota minima de promovare la sustinerea proiectului/lucrării de specialitate este 7 (sapte).

Sectiunea a 3-a **Proba practica**

Art. 39. - (1) Proba practica are ca scop verificarea modului in care candidatul si-a format deprinderile practice si abilitatile necesare pentru demonstrarea competentelor specifice specializării pentru care s-a pregatit.

(2) Proba practica se poate realiza ca: proba muzicala interpretativa, proba artistica, proba sportiva, lectie, activitate de timp liber/de mediere etc.

(3) Calendarul de organizare si desfasurare a probei se afiseaza cu cel putin doua saptamani inainte de inceperea acesteia si cuprinde:

a) programarea pe zile si ore a candidatilor, in ordine alfabetica, pe clase (grupe) si specializari;

b) numarul maxim al candidatilor dintr-o grupa, stabilit de catre fiecare unitate de invatamant, in functie de posibilitatile sale;

c) durata probei practice pentru liceele sportive, stabilita in functie de specializare/disciplinele sportive, numarul concurentilor si baza materiala existenta;

d) unitatea scolara/clasa, cadrul didactic metodist si disciplina la care se sustine lectia/activitatea educativa, pentru candidatii de la profilul pedagogic, specializarea invatatori-educatoare si educator-puericultor.

(4) Proba practica se desfasoara in afara orelor de curs. Proba practica se sustine in sali de clasa, cabinete sau laboratoare de specialitate, baze sportive acoperite sau in aer liber. Proba practica pentru liceele/clasele cu program sportiv se sustine intr-un spatiu delimitat, denumit „zona de examen”.

(5) Pentru specializarea muzica, subiectele pentru proba de solfegiu si citire la prima vedere vor fi elaborate de comisia de examinare cu o ora inaintea inceperii probei, in prezenta inspectorului de specialitate. Comisia de examinare elaboreaza un numar de bilete egal cu cel putin jumatate din numarul candidatilor, continuand subiecte cu acelasi grad de dificultate.

(6) La liceele/seminariile teologice, proba practica se desfasoara in saptamana programata de comisia de examinare, in perioada mentionata la art. 33.

(7) La liceele sportive, proba practica se desfasoara simultan in toate unitatile scolare din judet/municipiul Bucuresti.

Art. 40. - (1) La probele practice nu se admit contestatii.

(2) La specializarile la care proba practica contine mai multe etape, pentru promovare, candidatii trebuie sa obtina la fiecare etapa minimum nota 5 (cinci).

(3) Nota minima de promovare a probei practice este 7 (sapte).

Capitolul VI

Stabilirea si comunicarea rezultatelor finale

Art. 41. - (1) Nota finala pentru fiecare proba a examenului de certificare se stabileste ca medie aritmetica, calculata cu doua zecimale, fara rotunjire, a notelor acordate de fiecare examinator, membru al comisiei cu drept de notare.

(2) Media finala la examenul de certificare o constituie nota obtinuta din media aritmetica, calculata cu doua zecimale, fara rotunjire, a notelor obtinute la:

- sustinerea proiectului/lucrarii de specialitate;
- proba practica.

Art. 42. - Media minima de promovare a examenului de certificare, calculata in conformitate cu precizarile din prezenta metodologie, este 7 (sapte).

Art. 43. - (1) Rezultatele pentru fiecare proba a examenului de certificare se afiseaza in termen de cel mult 24 de ore de la desfasurare.

(2) Dupa incheierea examenului de certificare se comunica rezultatele finale, prin afisarea listelor nominale care cuprind: numele si prenumele candidatilor, notele obtinute la fiecare proba a examenului, media finala si rezultatul final, respectiv „admis”, „respins”, „neprezentat”, „eliminat din examen”.

(3) Se considera „neprezentat” un candidat care a absentat la cel putin una dintre probele/etapele de examen.

(4) Se considera „eliminat din examen” un candidat pentru care s-a probat fraudă sau tentativa de fraudă.

Capitolul VII

Dispozitii finale

Art. 44. - Probele practice ale examenului de certificare au caracter public, fara ca persoanele prezente in asistenta sa poata interveni. In mod exceptional, presedintele poate dispune intreruperea examinarii si eliminarea din sala a persoanelor cu atitudine si comportament necorespunzatoare.

Art. 45. - (1) In unitatile de invatamant care scolarizeaza elevi cu deficiente, vicepresedintele comisiei de examinare este un profesor cu specialitatea psihopedagogie speciala, pedagogie, psihologie sau, in lipsa

acestui, un profesor de specialitate pentru pregătirea de bază și în specialitate, având cel puțin gradul didactic II.

(2) În unitățile de învățământ menționate la alin. (1), comisiile de examinare asigură șanse egale candidaților cu deficiențe, prin adaptarea procedurilor de examinare, în funcție de particularitățile individuale și de cele specifice deficienței respective.

(3) Exemple de adaptare a procedurilor de examinare la deficiențele elevilor:

a) asigurarea posibilității de comunicare prin utilizarea sistemului Braille, la elevii nevăzători, respectiv a limbajului mimico-gestual la elevii cu deficiențe de auz, inclusiv posibilitatea asigurării, după caz, a unui interpret autorizat;

b) mărirea timpului destinat efectuării lucrării practice de către candidații cu deficiențe fizice (motorii) sau vizuale;

c) asigurarea scrisului cu caractere marite la candidații ambliopi;

d) transmiterea prin dictare, la elevii cu anumite deficiențe, a informațiilor corespunzătoare tematicii probelor de examen afisate/prezentate vizual;

e) adaptarea probelor practice pentru absolvenții cu deficiențe motorii și neuromotorii.

(4) Candidații cu deficiențe din liceele obișnuite pot beneficia, după caz, de prevederile alin. (3), în baza certificatului de încadrare în grad de handicap sau a unei adeverințe medicale eliberate de comisia medicală județeană/a municipiului București de orientare școlară-profesională.

Art. 46. - Respectarea prezentei metodologii este obligatorie pentru toate persoanele implicate în organizarea și desfășurarea examenului de certificare.

Art. 47. - Responsabilitatea cu privire la corectitudinea și legalitatea completării certificatelor de calificare pentru absolvenții fiecărei unități de învățământ din filiera vocatională revine directorului unității de învățământ care eliberează certificatul, conform prevederilor legale.

Art. 48. - Colectarea unor fonduri materiale sau banesti de la candidați, de la părinții sau rudele acestora, pentru organizarea și desfășurarea examenului de certificare, este interzisă. Încălcarea acestei dispoziții atrage sancționarea în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Art. 49. - (1) În termen de 30 de zile de la încheierea sesiunii de examen, CJEC/CMBEC elaborează raportul privind organizarea și desfășurarea examenului de certificare și îl transmite, atât letric (prin delegat sau prin poșta), cât și electronic, la Direcția generală, educație și învățare pe tot parcursul vieții din Ministerul Educației Naționale.

(2) Raportul prevăzut la alin. (1) se întocmește după modelul prevăzut în anexa A.

ANEXA A **la metodologie**

Comisia de evaluare și certificare a județului/municipiului București

RAPORT **privind organizarea și desfășurarea examenului de certificare** **a calificării absolvenților învățământului liceal,** **filiera vocatională**

1. Situația statistică privind rezultatele examenului de certificare raportate, pe specializări, separat, pentru învățământul de stat și învățământul particular:

*)	Numarul de elevi										Promovabilitate (%)	
	Inscrisi		Prezenti		Absenti		Promovati		Respinsi		urban	rural
	urban	rural	urban	rural	urban	rural	urban	rural	urban	rural		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Total												
Total general												

*) Se completeaza specializarea.

2. Modul de organizare si desfasurare a examenului de certificare (numarul centrelor de examen, respectarea prevederilor prezentei metodologii, probleme aparute etc.)

3. Propuneri de modificare/completare a metodologiei de organizare si desfasurare a examenului de certificare a calificarii absolventilor invatamantului liceal, filiera vocationala.

ANEXA B
la metodologie

**Continutul fisei individuale privind atributiile membrilor
comisiei de examinare din unitatea de invatamant**

Inspectoratul Scolar al Judetului/al Municipiului Bucuresti
Comisia de evaluare si certificare a judetului/municipiului Bucuresti
Comisia de examinare din*)

Aprobat,
Presedintele

CJEC/CMBEC,

FISA INDIVIDUALA
privind atributiile in cadrul comisiei de examinare a domnului/doamnei
....., desemnat(a) in calitate de)**
in cadrul Comisiei de examinare din*)

Ca urmare a Deciziei nr. din a Inspectoratului Scolar al Judetului/al Municipiului Bucuresti, domnul/doamna..... a fost desemnat(a) in calitate de**) in cadrul Comisiei de examinare din*) cu urmatoarele atributii:.....
.***

Inspector scolar de specialitate,
.....

Am luat cunostinta.
.....

*) Se trece unitatea de invatamant in care se organizeaza centrul de examen.

**) Se trece calitatea in comisia de examinare (presedinte, secretar, membru).

***) Se trec atributiile in cadrul comisiei de examinare, particularizate in functie de numarul de subcomisii, specializari, probe/etape etc.

TABEL NOMINAL
privind inscrierea elevilor la examenul de certificare

Nr. crt.	Numele si prenumele elevului	Clasa	Specialitatea*)	Semnatura elevului
1	2	3	4	5

Profesor diriginte,

.....

*) Se va mentiona specialitatea candidatului, dupa caz: instrument, canto, patrimoniu cultural, bibliotecar-documentarist, volei, handbal etc.

TABEL NOMINAL
privind calificativele acordate referatelor de evaluare
a proiectelor/lucrarilor de specialitate

Nr. crt.	Numele si prenumele elevului	Clasa	Specialitatea*)	Calificativ acordat
1	2	3	4	5

Profesor coordonator,

.....

*) Se va mentiona specialitatea candidatului, dupa caz: instrument, canto, patrimoniu cultural, bibliotecar-documentarist, volei, handbal etc.